

За інженерні кадри

Газета видається
з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ
КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

Ціна 1 коп.

№ 15 (299)

П'ЯТНИЦЯ, 15 квітня 1988 року.

Виходить раз
на тиждень

Наша газета вже повідомляла, що між Вінницьким і Светокшицьким у місті Кельцах політехнічними інститутами підписано угоду про дружбу, співробітництво і прямі творчі зв'язки. Редакція звернулася до ректора, доцента М. Є. Іванова з проханням відповісти на деякі питання з цього приводу.

Михайле Євгеновичу! Ви були в складі делегації, котра підписувала угоду. Що в умовах перебудови вищої школи можна було б запозичити нам з досвіду польських друзів?

— В навчально-виховному процесі у наших польських колег, на мій погляд, є дуже багато цікавого.

Насамперед, впадає в очі прагнення керівництва вузу залучити до проведення навчальних занять відомих вчених, висококваліфікованих спеціалістів з інститутів Академії наук ПНР, з виробництва, навіть з інших країн. Ми зустрічались з такими вченими, деякі з них живуть і працюють у Варшаві, Кракові, приїждять щотижня на два-три дні в Кельце для читання лекцій, а потім вертаються до своєї основної роботи. Порівняно невелике учбове навантаження професорів і доцентів дозволяє їм без особливих труднощів поєднувати навчальну роботу з основною діяльністю. Зараз у Светокшицькому політехнічному працює сім радянських викладачів. В основному це професори, є й доценти. Всі приїжджі викладачі забезпечуються добре влаштованим житлом в спеціальному інститутському гуртожитку (практично — двокімнатною квартирою, або кімнатою в такій квартирі).

Заслужовує уваги ставлення до оцінки знань студентів. Головна вимога до студентів — своєчасно розраховуватися з заліками, тобто, виконати всі лабораторні, об-

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю З ПРОРЕКТОРОМ М. Є. ІВАНОВИМ

лікові і обліково-графічні, курсові роботи й проекти, захистити їх, тобто, виконати учбову програму. А ось з екзаменами справи зовсім не так, як у нас. Позитивну оцінку одержати непросте. Треба по-справжньому добре знати предмет. Тому значна частина студентів не може з першого разу здати

Результати своєчасного складання екзаменів визнають можливість одержання і розміри стипендії за успішність. Справа в тому, що польські студенти можуть одержувати дві стипендії — соціальну і за успішність. Соціальна стипендія видається тим студентам, реальний прибуток

середньому балі успішності за сесію «3,7». Розмір її складає 40 процентів від 14 тисяч злотих. При середньому балі успішності «4» стипендія зростає на кілька процентів, а при повній п'ятірці вона становить 70 процентів.

Угодою між ВПІ і Светокшицьким політехом визна-

ДОБРИЙ ПОЧАТОК

екзамен і часто-густо складає його по одному предмету кілька разів. Втім, нікого це не турбує, ніхто студентів не підганяє. Вивчи, як належить, і приходить здавати. Тут тільки одне обмеження — всі екзамени за курс повинні бути складені до 21 липня, коли публікується перевірний наказ. Якщо студент не встигне розрахуватися з боргами до цього часу, становище його значно ускладнюється.

у яких складає менше 14 тисяч злотих на одного члена сім'ї (1000 злотих, в перекладі на наші гроші, це 7,46 карбованця). Ця стипендія виплачується незалежно від успішності і розмір її становить різницю між вказаною сумою і реальним прибутком на члена сім'ї.

Стипендія за успішність виплачується в залежності від середнього бала успішності під час сесії. Найменша стипендія виплачується при-

чені форми дальшого співробітництва. В чому вони полягають?

— Договір про дружбу й співробітництво між нашими вузами, звичайно, основоположний документ, але він дуже короткий, в ньому тільки — основна формула співробітництва, котра передбачає спільні розробки в галузі ідеологічної й навчальної роботи, наукових досліджень, в деяких інших сферах діяльності вузів-пар-

НАШ ОФІЦІЙНИЙ ВІДДІЛ

6 КВІТНЯ відбулась конференція активу комсомольської організації ВПІ, яка розглянула завдання по перебудові вищої освіти, що стоять перед інститутським комсомолом в світлі вимог лютневого (1988 р.) Пленуму ЦК КПРС і II пленуму ЦК ВЛКСМ. З доповіддю на цю тему виступила заступник секретаря комітету ЛКСМУ В. Чернікова.

Проведено довібори комітету комсомолу. В його складі тепер звільнені комсомольські працівники В. Чер-

нікова, О. Янченко, І. Борисенко, С. Ковальчук, аспіранти кафедр АІПТ, АСУ, історії КПРС С. Адамченко, О. Плакідюк, І. Сарвіра, студенти Є. Рой, В. Олянюк, В. Мазур, Д. Сень, О. Середюк, О. Степовий, В. Тартачник, Я. Скоргокова, С. Черниш, І. Закусилло, О. Ротор.

Секретарем інститутського комітету комсомолу обрано Олександра Янченка, який до того працював секретарем комітету комсомолу машинобудівного факультету.

В ЧЕНА рада Вінницького політехнічного інституту повідомляє, що 7 квітня на черговому засіданні обрані професорами Данилюк Ю. С. — кафедра обчислювальної техніки; Іскович-Лотоцький Р. Д. — кафедра обладнання роботизо-

ваного виробництва; Свердлов В. Д. — кафедра будівельних конструкцій і арматури.

Щиро вітаємо нових наших професорів. Творчого вам щастя, дорогі друзі, на снаги і багатьох років невтомної діяльності!

тнерів. Угода передбачає щорічне затвердження робочої програми. У цьому документі і буде конкретно зафіксовано, що саме і в якій формі розроблятимуть спільно вчені наших інститутів.

Угодою передбачений обмін вченими для стажування на строки різної тривалості, а також розширення зв'язків на безвалютній основі між молодіжними організаціями. Крім угоди про дружбу й співробітництво, в Кельце підписано протокол, що фіксує не тільки факт підписання угоди, але й час і місце підписання робочої програми, приїзду до Вінниці польської делегації, приїзду в Кельце делегації молодіжних організацій ВПІ, обмін студентськими будівельними загонами для спорудження різних об'єктів у Вінницькій області і Кельцькому воєводстві, обмін студентськими групами для відпочинку в спортивно-оздоровчих таборах обох інститутів.

— У травні очікується приїзд польської делегації. Тоді й буде підписана Робоча програма на нинішній рік. Яким ви бачите цей документ?

— З цього документа буде випливати, хто з наших вчених повинен їхати в Польщу для узгодження питань спільної роботи, обміну інформацією, а кого з польських друзів ми будемо приймати в себе. В Робочій програмі будуть розділи, що регламентують організаційні положення спів-

робітництва.

Характерною рисою угоди і Робочої програми має стати той факт, що передбачено внесення будь-яких змін в обидва ці документи, якщо з погляду сторін зміни сприятимуть розширенню співробітництва і підвищенню ефективності вирішення спільних завдань.

— І, нарешті, про ваші особисті враження від перебування у польських друзів.

— Враження глибокі. Дуже цікаво було познайомитися з інститутом, людьми, які там працюють і навчаються. Керівництво інституту, факультети, кафедри приймали нас доброзичливо й зацікавлено. Це було не просто знайомство. Ми практично обговорили багато моментів, зв'язаних з підготовкою угоди і Робочої програми. Велику зацікавленість до співробітництва виявили польські студенти і актив молодіжних організацій. Хочеться подякувати польським товаришам за добру організацію прийому нашої делегації, чітку реалізацію програми нашого перебування, що дозволила виконати всі намічені завдання. Чудово було організоване й наше дозвілля. Делегація відвідала музею Леніна в Кракові, ознайомилася з багатьма пам'ятниками історії й культури Польщі.

На фото: на передньому плані — навчальні корпуси й лабораторії Светокшицького політехнічного інституту в місті Кельцах.

ПРОБЛЕМИ СОЦЗМАГАННЯ

ПОЗИВНИ

ЧЕРВОНОЇ СУБОТИ

ПРАЦЮВАЛИ ДОБРЕ

Хоча суботник офіційно почнеться о 13-й годині 45 хвилин завтра, графік його проведення складено так, що багато груп почали працювати в рахунок суботника значно раніше. В штабі червоної суботи нам подали низку рапортів про роботу на різних господарських об'єктах.

Читаємо рапорти від начальника господарського відділу М. Новокрещенова, коменданта учбового корпусу № 1 А. Мартинюк, учбового корпусу № 3 В. Баланчук, коменданта ГУКУ Л. Дем'янчук про групи ІРТ-84, ІКПП-85, 2 ПМП-87, 3 ПЦБ-84, ІРТ-87 — і скрізь одне й те ж закінчення: «Група завдання виконала. Працювала добре».

Нещодавно профбюро кафедр суспільних наук підбило підсумки соціалістичного змагання. Кафедрі філософії присуджено при цьому останнє, четверте місце.

Ми не маємо на меті поставити під сумнів об'єктивність оцінки і прийнятого рішення. Однак у нас викликають сумнів показники, за якими оцінюються результати роботи і підбиваються підсумки змагання.

Такі підсумки мали б враховувати три основні параметри: рівень педагогічної майстерності, ідейно-виховну та науково-методичну роботу. Але нікому й досі неясно, які показники в кожному з означених параметрів враховуються, по чому оцінюються тут діяльність кафедр, а, отже, й викладачів?

Певна річ, не можна відповісти на таке питання однозначно. Але все-таки, хіба можна, скажімо, при оцінці ідейно-виховної роботи не брати до уваги тих ідеологічних заходів, що проводяться викладачами кожної кафедри в студентських гуртожитках?

Кожен, звичайно, скаже, що можна. Але в тому то й річ, що саме в справі ідейного виховання конкретні виховні заходи не враховуються. Для комісій, котрі займаються підсумками змагання, байдує, скільки ти прочитав лекцій, провів бесід, інформацій, диспутів, тематичних масових заходів — один, десять, двадцять, чи жодного. Наприклад, доцент нашої кафедри Т. Б. Буяльська ста-

ла ініціатором і організатором інститутського музичного лекторію. Але навіть цього, досить помітного здобутку, профбюро не захотіло врахувати при підбитті підсумків змагання.

Складається враження, що профспілкові наші активісти схильні скоріше враховувати не реальну роботу, а лише

ною — не дотримуюмось!

Візьмемо для прикладу такий факт. Із чотирьох кафедр суспільних наук науково-дослідну господарівну роботу проводить тільки кафедра політичної економії. Інші кафедри, з причин цілком об'єктивних, специфічних, не залежних від їхніх працівників, такої роботи не про-

ІНЕРЦІЯ ФОРМАЛІЗМУ

певне, навіть цілком формальне представництво в якихось органах. Так, якщо когось обрано до будь-якого інститутського органу, то вже сам цей факт приносить кафедрі певну кількість балів. Не має значення, як цей обранець працює і чи працює він взагалі — бали йдуть уже за саме представництво. Хіба це правильно? Оцінюється не сама робота, не суть, а форма. Виходить, що головне не в тому — працювати чи не працювати, а в тому, щоб здаватися працювати?

Ще одне. Соціалістичне змагання, за ленінською ідеєю, має лише тоді сенс, коли є можливість повторення досвіду. Чи ж дотримуюмось ми цього принципу? Відповідь може бути тільки негатив-

водять і проводити не будуть ніколи. Така вже реальність. Повторити досвід кафедри політекономії вони не зможуть ніколи. Отже, ніякого змагання тут бути не може. То чи є, скажіть, резон включати цей показник в умови змагання. Чи можна посадити одного чоловіка на велосипед, а другого на мотоцикл, а потім піднімати мотоцикліста на щит, як переможця?

Ось такі міркування викликає у нас нещодавнє підведення підсумків соціалістичного змагання.

В. ПОЛИВАНІЙ, партгрупорг кафедри філософії, Л. ГАЛИЦЬКИЙ, профорг, О. НИЖНИК, викладач.

На рівень світових стандартів

Так-так, саме він, кандидат технічних наук, доцент кафедри прикладної механіки й опору матеріалів Іван Іванович Вишенський вивів на рівень світових стандартів насос марки НШ-464. А справа була так.

Іванович. — Надійне плече підставили робітники та інженери заводу тракторних агрегатів, особливо його четвертого цеху. Багато знахідника по дорозі від розробки до серійного виробництва, — говорить Іван

Спілкуючись у роботі з інженерно-технічними працівниками Вінницького заводу тракторних агрегатів, Іван Іванович закріпив у собі досконалість насоса, його занижену продуктивність, велику металомісткість. Добре подумавши, побачив, що можна внести радикальні зміни в конструкцію. Працював не поспішаючи, але не дуже й марнуючи час. Виявилось, що фірми Англії, Франції, Італії, ФРН теж були заклопотані вдосконаленням насосів цього типу, Вишенський виконав свою розробку за чотири роки раніше від них. Два авторських свідоцтва засвідчили пріоритет радянського вченого в цій галузі машинобудування.

Звичайно, мені самому було б важко подолати труднощі, з перепони, які стоять на шляху вина-

Д. БОРИСОВ.

На фово: І. І. Вишенський.

НАРОДНИЙ КОНТРОЛЬ ДІЄ

туту. Зовсім не оприбутковувались в ремонтно-будівельній дільниці придатні для використання матеріали й вироби, що залишались від демонтажу при реконструкції приміщень. В результаті втручання народного контролю тільки торік оприбутковано майже 60 дверних полотен і 72 блоки, які після часткового ремонту знову були пущені в діло. Реалізовано за плату понад 9 кубометрів демонтованих дошок і лаг для підлоги.

Проте, якщо врахувати, що інститут закупив торік 168 кубометрів дошок і 60

карбованців. Нема достатнього обґрунтування на закупівлю понад 33 тисяч штук цегли, витрачання білил, фарби, лаків, ґрунтовки, емалей, олифи і навіть спирту. А як розбазарюються держкапіталовкладення?!

Наприклад, при будівництві головного корпусу за ці кошти було придбано браковану ЕОМ АРМ-Р «Найри-4» вартістю 224,8 тисячі карбованців. Замість того, щоб змусити бракоробів повернути гроші, наші керівники передали машину з балансу на баланс. Тим часом, за такі кошти можна звести добрий житловий будинок.

Отак і хазяємо. Про відсутність належної боротьби за економію електроенергії, газу, тепла, води, будівельних матеріалів свідчать факти, викладені в довідці головного інженера АГЧ тов. Мальованого.

При ліміті 1 мільйон 490 тис. квт/годин у минулому році економія складала тільки 1350 квт/годин або 0,7 процента. Не було належного обліку роботи електроплит в гуртожитках, електроспоживачів в учбових і наукових лабораторіях, приладів для обігрівання приміщень, витрат на технологічні потреби і далі тощо. Перевитрачено також 220 тисяч кубометрів газу, що становить 17,5 процента ліміту. Нема економії води, бензину, мастил.

Подібне становище і на СКТБ «Модуль». Смішно говорити, але за весь рік колектив зекономив лише 90 карбованців на електроенергії. Більше ні копійки! Але ж витрачено 29,6 тонн цементу, 17,2 тисячі штук цегли, 64,8 кубометрів лісоматеріалу, на 64,4 тисячі карбованців витрачено палива і мастил, 47 тисяч карбованців витрачено на опалення і воду.

Дуже невтішна картина, як бачимо. Треба нам самим ґрунтовно розібратись з плутаниною в питаннях бережливості і економії. Не треба чекати, поки вдарить грим і з'являться в інституті працівники прокуратури.

В. ДЕМЕШКО,
голова головної групи
народного контролю.

Резерв бережливості

був викритий з нестачею майна на 15 тисяч карбованців, але не повернув його навіть частково і після викриття. Тепер це майно потихеньку списується, а Кулізький розрахований з характеристикою хорошого працівника.

Хіба ці факти не свідчать про потурання злочинній безгосподарності, або навіть про сприяння їй?

Ніяк не можуть збагнути народні контролери і, того, яким способом потрапляє до нас і використовується на влаштування дахів над приміщенням кафедри фізкультури і побутового будинку АГЧ строго фондіване цинкове залізо з Гайсинського заводу оцинкованого посуду. Яким способом строго фондіваний інститутський бензин передається без повернення тому ж заводу оцинкованого посуду? Рука руку мие?

Іншого пояснення нема.

Довго не було належного обліку палива, мастил, гуми в гаражі нашого інсти-

кубометрів пиломатеріалів, то зовсім неясно, куди ж вони використані, куди зникли демонтовані матеріали і вироби?

Привертають увагу непомірно великі витрати на капітальний і поточний ремонт, спорудження кабінетних перегородок, заміна цілком придатних дверей і блоків на поліровані й дубові (без всякої, до речі, на те потреби). Це робиться для обраних осіб за рахунок безперервного зменшення учбових площ, яких і так набирається ледве-ледве до два з половиною квадрати на студента. Отже, погіршуються умови навчання, порушується загальнообмінна вентиляція, скорочується кількість кисню. І все це під виглядом турботи про майбутніх спеціалістів, під виглядом вкрай необхідних ремонтів.

Нікому не зрозуміло, нащо було купувати паркет на 8300 карбованців, облицювальну плитку на 36 тисяч

ОБГОВОРЮЄМО ПРОЕКТ ПОЛОЖЕННЯ ПРО СТУДЕНТСЬКЕ САМОУПРАВЛІННЯ

СТАРЕ В НОВІЙ ОДЕЖІ

Проблеми становлення студентського самоврядування багатогранні і в ряді аспектів це не розроблено. Будь-яка спроба вирішити бодай частину цих проблем є позитивним актом, що заслуговує всебічної підтримки. Але підтримувати формалізм у найгіршому розумінні цього слова — означає загубити процес демократизації, процес справжнього становлення самоуправління. Саме таким формалізмом страждає проект Положення «Студентське самоуправління», вміщений у газеті «За інженерні кадри» 1 квітня нинішнього року.

Як у «добрі» старі часи вся самоуправлінська діяльність студентів знову ставиться в умови мажорної заорганізованості і формалізму. Перше, з сфери фактичного самоуправління абсолютно виключені комсомольська і профспілкорова організації. Замість них і паралельно з ними пропонується заснувати нові бюрократичні інститути, наділені досить дивни-

ми функціональними обов'язками.

По-друге, «центрального органу» в системі самоуправління «призначений» декан.

По-третє — зовсім не враховуються справжні студентські цілі, завдання, організаційні основи самоуправління, а надумане дещо має відверто бюрократичний зміст. Чого варті, наприклад, такі перли?

...Декан (центрального органу управління) впливає на факультетські органи самоуправління — голову студентської ради, комсорга (треба гадати — секретаря комсомольської організації факультету), профорга, а вони через студраду (старост груп) передають цілі і завдання, які ставлять перед ними керівництво (підкреслення моє — авт.). Зовсім незрозуміло, перед ким ці завдання і цілі ставляться — перед студентами чи старостами? Та найголовніше полягає в іншому — навіщо ця багатоступінчаста систе-

ма передаточних ланок?

Виявляється, що самоуправління для студента — це щось мігруюче й ефемерне. «Самоуправління під час навчальної роботи в групах, організовує викладачі!!!» А далі милостиво допускається до цієї справи й актив групи.

Проте найцікавішими є функціональні обов'язки «нових» утворень самоуправління і старост. Без цитат обійтись важко.

«Голова студради (нове утворення! — авт.) визначає цілі і завдання колективу» — (а хіба вони не визначені і без цього? — авт.), «намічає перспективи; видає певні санкції, які стимулюють або обмежують діяльність груп».

То де ж тут демократія, де колегіальність, що це за «диктатор» зі своїми цілями і завданнями? «Староста групи здійснює збір інформації від бригадирів про стан справ у бригаді... стежить за показниками, які характеризу-

ють діяльність колективу». Такий собі реєстратор-статистик!

«Бригадир — збирає інформацію про стан справ у бригаді...». Ще один реєстратор-статистик!

Закрадається підозра, що матеріал про самоуправління опубліковано в порядку першоквітневого жарту (надруковано якраз 1 квітня). Для справжньої організації самоуправління достатньо взяти Постанову Мінвузу СРСР, секретаріатів ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ «Про першочергові заходи по розширенню участі студентів в управлінні вищими навчальними закладами», де визначені цілі, завдання, методи організації самоуправління і роль у цій справі комсомольської й профспілкової організації. Саме на базі цього документу й треба розгорнути всю роботу.

Ю. ДАНИЛЮК,
декан факультету обчислювальної техніки.

Бригади і студради — не потрібні

Вважаю, що в Положенні багато цікавих ідей по організації самоуправління, в основному правильно визначаються цілі і завдання, але є пункти, з якими не можна погодитись.

Навіщо, наприклад, ускладнювати керівництво групою? Я вважаю, що бригади, як такі, непотрібні. В групі демократичним шляхом обираються староста, комсорг і профорг. Вони й утворюють раду групи. Їхнє завдання — організувати роботу групи, зма-

гання в ній. І не треба їх багато цікавих ідей по організації самоуправління, в основному правильно визначаються цілі і завдання, але є пункти, з якими не можна погодитись.

Не потрібні, з мого погляду, і студради, які пропонуються. Вони просто-напросто будуть підміняти комсомольський комітет і профспілкове бюро.

В. АТРОШКО,
студент IV курсу енергофаку.

Бригади — це добре

Думаю, що це дуже зручно, коли одна група розбита на бригади, особливо при виконанні лабораторних робіт. Багато складних завдань можна розв'язувати колективно, допомагати один одному.

Корисно було б проводи-

ти щомісячні збори в групах, підводити підсумки, кращих відзначати грамотами. Це демократично. Це впливає на настрій, згуртовує і зміцнює колектив.

Мохебулла АТІКІ,
студент V курсу РТФ.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК